

ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ТА СПОРТ

Бурлака І.В.

старший викладач,

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ CASE STUDY ДЛЯ ПОСИЛЕННЯ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ГРУП ТЕНІСУ У ВНЗ НЕСПОРТИВНОГО ПРОФІЛЮ

Дослідження мотивації студентів груп тенісу до фізичної активності, проведене викладачами кафедри фізвиховання Національного технічного університету КПІ ім. Сікорського у 2014-2015 роках, показали, що для студентів фактори «пізнання нового» та «самовдосконалення» знаходяться серед ключових [1].

Гіпотезою автора є думка про те, що сучасний метод кейс-стаді (case study, кейс-дослідження), тобто дослідження вибраного випадку, може бути використаний для підсилення мотивації до занять з фізвиховання, зокрема, до гри в теніс, оскільки він реалізує саме вказані мотиваційні складові.

Залучення студентів до аналізу або й до вирішення проблеми, пов'язаної з відвідуванням занять з фізвиховання, недостатньою руховою активністю, або іншими проблемами, які можуть бути специфічними для кожного університету, на думку автора, є потужним педагогічним засобом впливу на відношення студентів до занять з фізвиховання, а у підсумку – підсилення їх уваги до власного здоров'я.

Ініційована та організована викладачем можливість детально розібратися у причинах, які призводять до пропуску студентами занять або обмеження рухової активності тільки обов'язковими заняттями з фізвиховання, можливо, сприятиме позитивним змінам у відношенні до занять з фізвиховання та усвідомлення студентами важливості рухової активності для здоров'я.

Перш за все, готуючи матеріали для кейс-дослідження, викладачеві треба визначитися з конкретним завданням, яке буде поставлене перед студентами, і з тим, чи він хотів би отримати єдине правильне рішення (згідно з Гарвардською схемою), чи кілька можливих, як це прийнято в європейських методиках [2]. У підготовці кейс-дослідження треба обов'язково враховувати інтерес студентів до досліджуваної теми та належним чином подбати як про інформаційну підготовку, так і про організаційну.

Доцільно проводити кейс-дослідження не однією групою, а кількома, визначивши оптимальну кількість учасників у кожній з них. У випадку з групами тенісу КПІ, де наповненість велика, можна виділити з них, наприклад, дві групи дослідників, надавши їм однакове завдання і чітко пояснивши мету

дослідження і процедуру (вибір студентами модератора групи, визначення часу, що відводиться на обговорення проблеми та підготовку презентації, вимоги до презентації – її обсяг, структура та обов'язковість обґрунтування рішення тощо). Після завершення дослідження презентації результатів доцільно проводити перед якомога більшою кількістю студентів тенісних груп.

Що дає залучення студентів до участі в кейс-дослідженні?

По-перше, факт їх залучення до вирішення справжньої, не надуманої чи учбово-модельної проблеми, дає їм зрозуміти, що для викладача їх думка важлива, і що в даному випадку він розглядає студентів як зацікавлених партнерів, спроможних аналізувати та знаходити рішення.

По-друге, сам процес підготовки кейс-дослідження, обговорення та прийняття рішення (або рішень), зразу ж визначить ролі і дасть студентам можливість проявити свої здібності до аналізу, до погодження думок з іншими учасниками групи і спроможності приймати рішення в умовах визначеного, досить короткого проміжку часу. Наприклад, вибір модератора в групі вкаже на особу зі здібністю направляти дискусію, організовувати взаємодію учасників, а також вмінням презентувати результати. Невелика кількість учасників, приблизно як для фокус-груп, тобто 6-8, не залишить нікому з учасників можливості мовчки «відсидітися», не приймаючи участі взагалі. Всі учасники отримають навичку взаємодії з іншими при вирішенні спільного завдання і можливість проявити свої таланти, які не можуть проявитися в стандартних умовах навчального процесу. Надані матеріали та процес вирішення поставленого завдання сприятимуть кращій обізнаності у питаннях фізичного виховання того сегменту молоді, до якого вони самі належать. Ця практика, як видається авторові, можна вважати одним із видів теоретичної складової занять з фізичного виховання, передбаченої навчальною програмою з фізичного виховання.

Крім того, оскільки робочих груп буде більше, ніж одна, то з'явиться елемент змагальності, адже кожна з груп буде незалежно працювати над вирішенням однієї і тієї ж проблеми.

Використання методу кейс-дослідження в рамках курсу з фізвиховання повинно мати розумні обмеження. Це стосується як об'єму інформаційного матеріалу, що надається студентам для аналізу, так і часу, що буде відведений для роботи груп та підготовки висновків. Але особливо важливим є вибір завдання. Воно повинно бути цікавим для студентів.

Розглядаючи етап підготовки кейс-дослідження для проведення його студентами-тенісистами, приблизну структуру його можна означити так:

- Вибір завдання або теми.

Як уже згадувалося вище, спочатку потрібно визначитися, якої схеми дотримуватися: чи ставити завдання з метою представити його єдине вирішення (Гарвардська схема), чи давати студентами завдання надати в результаті аналізу кілька можливих рішень (метод, більше прийнятий в Європі).

У випадку тенісу як предмету з фізвиховання у ВНЗ неспортивного профілю, темами кейс-дослідження можуть бути: «Визначення факторів, що впливають на відвідуваність занять з фізвиховання (теніс)», або «Вплив матеріально-технічного забезпечення занять на частоту їх відвідування».

студентами», або «Стимули та перешкоди для занять фізкультурою та спортом студентами КПШ» і т.п.

- Підготовка матеріалів для аналізу.

В залежності від теми та поставленого завдання, можна надати студентам такі матеріали: статистику загальної кількості студентів, що відвідують групи тенісу з розбивкою по факультетах та по статі; статистику відвідування занять різними групами в розрізі факультетів, викладачів, днів занять тощо; знімки корту, тренувальної стінки, роздягалень і т.п., незважаючи на те, що все це їм добре знайоме; приклади реального розкладу академічних занять кількох університетських груп як прикладу для аналізу часу, що витрачають студенти на заняття основними навчальними дисциплінами; підбірку статей на тему проблем з руховою активністю молоді та наслідками гіподинамії.

- Підготовка процедури проведення дослідження. Скоріш за все, у загальному випадку, кейс-дослідження подібного типу може складатися з таких етапів:

- Залучення студентів до збору матеріалу для аналізу. На цьому етапі можуть бути задіяні всі студенти, що відвідують заняття з тенісу. Кожен може підібрати та роздрукувати статтю, знайти відео або інший матеріал за заданою темою. Упорядкування статистики відвідування занять з фізвиховання та представлення її у вигляді, зручному для аналізу, також може бути доручене студентам. Цей етап треба розглядати як попередній, підготовчий.

- Після завершення підготовчого етапу відбираються студенти до кількох груп, скажімо, двох по 6-8 учасників, які будуть проводити аналіз всього наявного матеріалу. Кожна група вибирає модератора. Після чого викладач вже детально пояснює мету кейс-дослідження, яка може бути скоригована згідно з побажаннями учасників дослідження.

- Побутово-організаційні питання – вибір приміщення для дискусій, забезпечення матеріалами та оргтехнікою. Важливо, щоб для роботи групи (розгляду матеріалу, аналізу, обговорення проблеми та підготовки презентації з висновком) було відведене хороше приміщення з необхідним обладнанням: фліп-чартами, канцелярськими приладами, комп'ютерами – хоча б одним для кожної групи, де повинно бути встановлене відоме студентам програмне забезпечення для простого аналізу даних та для підготовки презентації.

- Визначається як тривалість роботи групи (бажано у межах однієї академічної пари), так і кількість сесій (можливо, якісь завдання не можна вирішити протягом однієї пари і знадобиться ще одна сесія). Погоджується час, зручний для всіх вибраних учасників.

Роль викладача в організації кейс-дослідження – тільки загальний менеджмент, допомога в організації місця роботи, надання наявних у нього узагальнених даних стосовно відвідуваності і т.п. Викладач не повинен бути присутнім, коли студенти обговорюють проблему та готують висновки. Його роль повинна бути максимально нейтральною, щоб запобігти непотрібного тиску педагогічного авторитету на думку студентів. Тільки так можна буде вважати результати кейс-дослідження неупередженими та вартими подальшого розгляду та вивчення.

Список використаних джерел:

1. Бурлака І. В. Особливості мотивації студентів до занять у групах тенісу у ВНЗ неспортивного профілю / І. В. Бурлака, А. В. Лукачина // Молодий вчений. – 2015. – № 12.
2. Юлдашев З. Ю. Инновационные методы обучения: особенности кейс-стади, метода обучения и пути его практического использования: [учебное пособие] / З. Ю. Юлдашев, Ш. И. Бобохушаев // TQTISOD – MAIYA, Ташкент. – 2006. – 88 с.
3. Иванов С. В. Використання кейс-методів у навчальному процесі / С. В. Иванов, Т. Л. Мостенська, І. В. Федулова, Т. В. Рибачук-Ярова // Наукові праці НУХТ. – 2012 – № 43. – С. 107–112.

Душейко П.А.

студент,

Науковий керівник: Головатенко О.М.

викладач фізичного виховання,

Черкаський навчально-науковий інститут

ДВНЗ «Університет банківської справи»

ПЕРСПЕКТИВИ СИНТЕЗУ ФІЗИЧНОГО Й ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ

В умовах розвитку сучасної української держави існує тенденція відродження ідеалів гармонійного розвитку особистості, в якому на перший план все більше виходить зв'язок фізичного та духовного потенціалу людини. Підвищення ролі духовного життя суспільства тісно пов'язане з проблемою його фізичної культури. Фізична культура є основою побудови фундаменту духовності, взаємозв'язку фізичного виховання з іншими видами виховання, зокрема з естетичним.

Метою нашої роботи є охарактеризувати можливості використання естетичних ідей у процесі фізичного виховання. А також проаналізувати вплив фізичного виховання на духовний розвиток особистості.

Для вирішення визначеної в роботі мети використовувалися такі методи дослідження: аналіз літературних джерел та спеціалізованих сторінок мережі Інтернет; методи теоретичної інтерпретації: аналіз і синтез, узагальнення, індукція і дедукція. Організація дослідження здійснювалася на теоретико-аналітичному рівні.

Завдання естетичного виховання – формування здібностей, сприйняття і перетворення дійсності за законами краси в усіх формах суспільної діяльності. Практичне перетворення людиною навколишнього середовища, у тому числі самої себе, сумірне з естетичним змістом усіх речей. Естетичне перетворення й освоєння дійсності впливає на формування певних естетичних поглядів і смаків відповідно до суспільно-естетичних ідеалів.

Метою фізичного виховання є фізична досконалість. В естетичному вихованні центральне місце посідають споглядальні методи формування естетичних здібностей, а у фізичному – суто практичні, предметно-чуттєві.